

Memorandum

Od:	adwokat Piotr Ziarko, LL.M. (Washington, D.C.) adwokat Agnieszka Żabicka doradca podatkowy Kamil Kowalik Ziarko & Partners. Legal & Tax Sp. k.
Data:	02 kwietnia 2020 roku
Dotyczy:	Nowe rozwiązania przyjęte na gruncie: (i) ustawy z dnia 31 marca 2020 roku zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw; oraz (ii) ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Szanowni Państwo,

w związku z opublikowaniem ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw („**Ustawa**”) oraz zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych („**Ustawa Zmieniana**”), chcielibyśmy przekazać Państwu analizę najistotniejszych rozwiązań wprowadzonych tzw. Ustawą antykryzysową.

Proszę zwrócić uwagę, że ustawa wchodzi w życie z dniem 31 marca 2020 roku, jednakże część jej przepisów odnosi się do stanów już zaistniałych (stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii), stąd podjęcie dla Państwa decyzji może odnosić się do okresu poprzedniego.

W przypadku jakichkolwiek pytań lub wątpliwości, pozostajemy do Państwa dyspozycji.

Z wyrazami szacunku,

Piotr Ziarko, LL.M.
(Washington, D.C.)

adwokat

Agnieszka Żabicka

adwokat

Kamil Kowalik

doradca podatkowy

Spis treści

(1)	Postanowienia Ustawy dotyczące przedsiębiorców.....	3
1.	Zmiany w zakresie finansowania	3
(a)	Zmiany dotyczące kredytów zaciągniętych przez mikroprzedsiębiorców, małych lub średnich przedsiębiorców.	3
2.	Zmiany w zakresie obciążeń publicznoprawnych	3
(a)	Zmiany dotyczące podatku od nieruchomości.....	3
(b)	Zmiany dotyczące opłaty prologacyjnej	4
(c)	Zmiany dotyczące terminów interpretacji indywidualnych.....	5
(d)	Zmiany dotyczące poszczególnych opłat publicznoprawnych	5
(e)	Zmiany dotyczące dochodzenia należności cywilnoprawnych.....	5
(f)	Zwolnienie z tytułu nieopłaconych składek.....	6
3.	Zmiany w zakresie kosztów pracowniczych	7
(a)	Przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy dla przedsiębiorców	7
(b)	Świadczenie postojowe	9
(c)	Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń.....	11
(d)	Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców będących osobą fizyczną i niezatrudniających pracowników	13
(e)	Pożyczka dla mikroprzedsiębiorców.....	14
4.	Zmiany w zakresie praw i obowiązków pracodawcy.....	15
(2)	Ogólne postanowienia Ustawy i Ustawy Zmiennej	22
1.	Możliwość wydania poleceń podlegających natychmiastowemu wykonaniu	22
2.	Możliwość wprowadzenia maksymalnych marż	23
3.	Zmiany obejmujące koszty kredytu konsumenckiego.....	23
4.	Zmiany dotyczące zakazu handlu w niedziele	23
5.	Ochrona lokatorów	24
6.	Zmiany dot. umów najmu lokali.....	24

(1) Postanowienia Ustawy dotyczące przedsiębiorców

1. Zmiany w zakresie finansowania

- (a) **Zmiany dotyczące kredytów zaciągniętych przez mikroprzedsiębiorców, małych lub średnich przedsiębiorców.**

Podstawa prawna: Art. 31f Ustawy Zmiennej

Krótkie podsumowanie:

- **Istnieje możliwość czasowego zawieszenia spłaty kredytów na warunkach uzgodnionych z bankiem.**
- **Możliwość taka dotyczy wyłącznie kredytów udzielonych przed 8 marca 2020 r.**
- **Przedsiębiorca może zwrócić się do banku z odpowiednim wnioskiem o zmianę warunków finansowania.**

Analiza:

- (i) W przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii bank może dokonać zmiany określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu udzielonego mikroprzedsiębiorcy, małemu lub średniemu przedsiębiorcy, w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, jeżeli:
- (A) kredyt został udzielony przed dniem 8 marca 2020 r.; oraz
- (B) zmiana taka jest uzasadniona oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy dokonaną przez bank nie wcześniej niż w dniu 30 września 2019 r. W konsekwencji, bank podejmując decyzję może porównywać wyniki przedsiębiorcy z danymi nie starszymi niż dane za 3 kwartały 2019 r.
- (ii) Zmiana dokonywana jest na warunkach uzgodnionych z bankiem, przy czym nie może ona powodować pogorszenia sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy.
- (iii) Powyższe punkty mają zastosowanie również do umowy pożyczki pieniężnej udzielonej przez bank.

2. Zmiany w zakresie obciążeń publicznych

- (a) **Zmiany dotyczące podatku od nieruchomości**

Podstawa prawna: Art. 15p Ustawy Zmiennej

Krótkie podsumowanie:

- **Rada gminy może w drodze uchwały wprowadzić zwolnienie z podatku od nieruchomości bądź odroczyć termin płatności tego podatku dla przedsiębiorców, których sytuacja finansowa uległa pogorszeniu.**
- **Przedsiębiorca może zwrócić się do gminy z odpowiednim wnioskiem o zwolnienie od podatku lokalnego.**
- **Wskazujemy, iż istnieją wątpliwości czy możliwość zwolnienia nie wymaga notyfikacji do Komisji Europejskiej (a w konsekwencji, czy będzie mogła zostać w praktyce zastosowana).**

Analiza:

- (i) Rada gminy może wprowadzić, w drodze uchwały, za część roku 2020, zwolnienia z podatku od nieruchomości: gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, wskazanym grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19 (art. 15p Ustawy).
- (ii) Rada gminy może przedłużyć, w drodze uchwały, wskazanym grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19, terminy płatności rat podatku od nieruchomości, płatnych w kwietniu, maju i czerwcu 2020 r., nie dłużej niż do dnia 30 września 2020 r. (Art. 15q Ustawy).

(b) Zmiany dotyczące opłaty prolongacyjnej.

Podstawa prawna: art. 15za oraz art. 15zb Ustawy Zmiennej

Krótkie podsumowanie:

- **Nie nalicza się opłaty prolongacyjnej w związku z wnioskami o rozłożenie na raty bądź odroczenie terminów płatności podatków oraz składek ZUS w przypadku decyzji w zakresie odroczenia bądź rozłożenia na raty wydanych w trakcie trwania stanu epidemii (bądź 30 dni po odwołaniu tego stanu),**
- **Minister Finansów może również wydać rozporządzenie w zakresie zaniechania poboru opłaty prolongacyjnej w innych przypadkach (np. w odniesieniu do decyzji wydanych wcześniej, a wykonywanych w trakcie stanu epidemii).**

Analiza:

- (i) W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonych w związku z COVID-19 albo w okresie 30 dni następujących po ich odwołaniu organ podatkowy nie ustala opłaty prolongacyjnej w związku z decyzją o:
 - (A) Odroczeniu terminu płatności podatku lub rozłożenia zapłaty podatku na raty; oraz
 - (B) Odroczeniu lub rozłożeniu na raty zapłaty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek;jeżeli wskazany podatek lub zaległość podatkowa stanowią dochód budżetu państwa.
- (ii) Powyższy przepis nie dotyczy więc podatków i opłat lokalnych.
- (iii) Minister właściwy do spraw finansów publicznych może, w drodze rozporządzenia, zaniechać w całości lub w części poboru odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych, określając w szczególności rodzaj podatku, zakres terytorialny zaniechania, okres, w którym następuje zaniechanie, i grupy obowiązywania, których dotyczy zaniechanie, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii w związku z COVID-19 oraz skutki nimi wywołane.
- (iv) Nie nalicza się również opłaty prolongacyjnej w przypadku wniosku dłużnika o odroczenie termin płatności należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne należnych za okres od 1 stycznia oraz rozłożenie należności na raty, jeżeli wniosek został złożony w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii albo w okresie 30 dni następujących po ich odwołaniu.

(c) Zmiany dotyczące terminów interpretacji indywidualnych.

Podstawa prawna: art. 31g Ustawa Zmiennej

Krótkie podsumowanie:

- **W przypadku interpretacji indywidualnych niewydanych do dnia 1 kwietnia 2020 r. termin na ich wydanie ulega przedłużeniu o kolejne 3 miesiące. Termin ten może ulec dalszemu wydłużeniu (wystarczy wydanie rozporządzenia Ministra Finansów w tym zakresie).**

Analiza:

- (i) W przypadku wniosków o wydanie interpretacji indywidualnej złożonych i nierozpatrzonych do dnia wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw oraz złożonych od dnia wejścia w życie tej ustawy do dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii ogłoszonego w związku z COVID-19, trzymiesięczny termin do wydania interpretacji indywidualnej przepisów prawa podatkowego, przedłuża się o 3 miesiące.
- (ii) Minister właściwy do spraw finansów publicznych może, w drodze rozporządzenia, wydłużyć termin do wydania interpretacji indywidualnej.

(d) Zmiany dotyczące poszczególnych opłat publicznoprawnych

Podstawa prawna: art. 15j oraz art. 15l Ustawy Zmiennej

Krótkie podsumowanie:

- **Wydłużony zostaje termin wniesienia opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego do dnia 30 czerwca 2020 r.**
- **Wstrzymano pobieranie wynagrodzeń dla organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi oraz opłat abonamentowych.**

Analiza:

- (i) Opłatę roczną z tytułu użytkowania wieczystego za rok 2020 wnosi się w terminie do dnia 30 czerwca 2020 r. Termin ten może zostać przedłużony rozporządzeniem Rady Ministrów (Art. 15j).
- (ii) W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii od przedsiębiorców, którzy spełniają określone warunki, wstrzymuje się pobieranie (art. 15l Ustawy Zmiennej):
 - (A) wynagrodzenia dla organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi wynikającymi z umowy, której przedmiotem jest korzystanie z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych lub pobór wynagrodzenia za takie korzystanie, a wynagrodzenia te nie są określane jako wprost zależne od faktycznego przychodu lub dochodu tego podmiotu za świadczenie przez niego usług w danym okresie oraz
 - (B) opłat abonamentowych.

(e) Zmiany dotyczące dochodzenia należności cywilnoprawnych

Podstawa prawna: art. 15zzzf oraz art. 15zzzg Ustawy Zmiennej

Krótkie podsumowanie:

- **Wprowadzono możliwość odstąpienia od dochodzenia należności cywilnoprawnych przypadających jednostkom samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym.**

- **Wprowadzono możliwość zastosowania tymczasowych ulg związanych z pobieraniem należności pieniężnych z tytułu oddania nieruchomości w najem, dzierżawę lub użytkowanie.**

Analiza:

- (i) Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może, w drodze uchwały, postanowić o odstąpieniu od dochodzenia należności o charakterze cywilnoprawnym przypadających jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym, w stosunku do podmiotów, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19 i które złożą wniosek o odstąpienie od dochodzenia należności.
- (ii) Do czasu określenia przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego zasad udzielania ulg dotyczących należności pieniężnych z tytułu oddania nieruchomości w najem, dzierżawę lub użytkowanie przypadających za okres stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym, należności te mogą być umarżane, terminy ich spłaty mogą zostać odroczone lub płatność tych należności może zostać rozłożona na raty przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta, zarząd powiatu albo zarząd województwa.

(f) Zwolnienie z tytułu nieopłaconych składek

Podstawa prawna: art. 31zo Ustawy Zmiennej

Krótkie podsumowanie:

- **Płatnicy zatrudniający mniej niż 10 osób oraz samozatrudnieni (których przychody jako samozatrudnionych nie przekraczają 300% przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej, tj. kwoty w wysokości 15 681, według prognozy na 2020 rok) mogą skorzystać ze zwolnienia w ZUS w okresie 1 marca do 31 maja 2020 r.**
- **Zwolnienie przyznawane jest w drodze decyzji administracyjnej.**
- **Z przepisów wynika, że spełnienie warunków ustawowych jest wystarczające do uzyskania zwolnienia (jednakże istnieją przepisy, które powodują wątpliwość co do rzeczywistych intencji ustawodawcy).**
- **Mikroprzedsiębiorca zwolniony z ZUS może również skorzystać z innych form pomocy.**

Analiza:

- (i) Na wniosek płatnika składek, który do końca lutego 2020 r. zgłosił mniej niż 10 ubezpieczonych, ZUS zwalnia płatnika z obowiązku płacenia składek za okres od 1 marca do 31 maja 2020 r.
- (ii) Ze zwolnienia może skorzystać również przedsiębiorca niezatrudniający pracowników, prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą pod warunkiem, że rozpoczął działalność przed 1 lutego 2020 r., a jego przychód w rozumieniu przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, w miesiącu, za który składany jest wniosek nie przekroczył 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r.
- (iii) Zwolnieniu podlegają należności ustalone od najniższej podstawy wymiaru. Oznacza to, że jeżeli przedsiębiorca zdecydował, że płaci składki w pełnej wysokości, zwolnienie przysługiwać będzie jedynie do wysokości najniższej podstawy wymiaru (składki przekraczające tę wartość będą należne na zasadach ogólnych).

- (iv) Zwolnienie do wysokości najniższej podstawy wymiaru przysługuje również osobom pracującym na umowach cywilnoprawnych (np. umowa agencyjna, umowa zlecenia).
- (v) Wnioski, o których mowa powyżej należy składać najpóźniej do dnia 30 czerwca 2020 r. We wniosku należy wskazać również „inne informacje niezbędne do umorzenia składek” co może budzić poważne wątpliwości co do intencji ustawodawcy.
- (vi) Decyzja o zwolnieniu wydawana jest w terminie 30 dni od dnia przesłania deklaracji rozliczeniowej lub imiennych raportów miesięczny należnych za ostatni miesiąc wskazany we wniosku o zwolnienie z opłacania składek, a w przypadku, gdy płatnik składek zwolniony jest z obowiązku ich składania – w terminie nie dłuższym niż 30 dni od terminu, w którym powinna być opłacona składka za ostatni miesiąc wskazany we wniosku o zwolnienie z opłacania składek. W praktyce oznacza to, że płatnik dowiadyuje się, ostatecznie, czy zwolnienie zostało przyznane już po okresie nieopłacenia składek.
- (vii) Za marzec, kwiecień i maj 2020 r. płatnik składek zobowiązany jest przysyłać deklaracje rozliczeniowe lub imienne raporty miesięczne na zasadach i w terminach określonych w przepisach ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, chyba że zgodnie z tymi przepisami zwolniony jest z obowiązku ich składania.
- (viii) Rada Ministrów może w celu przeciwdziałania COVID-19, w drodze rozporządzenia, określać inne okresy zwolnienia z tytułu nieopłaconych składek niż określone powyżej, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz skutki nimi wywołane.
- (ix) Osoby zwolnione z opłacania składek oraz ubezpieczeni, których obejmuje zwolnienie zachowują prawa do świadczeń na zasadach, jakby składki te były odprowadzane.

3. Zmiany w zakresie kosztów pracowniczych

(a) Przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy dla przedsiębiorców

Podstawa prawna: art. 15g Ustawy Zmiennej

Krótkie podsumowanie:

- **Pracownikom objętym przestojem (niewykonującym pracy w okresie epidemii COVID-19) możliwe jest obniżenie wynagrodzenia o 50% jednak nie więcej niż do wysokości pensji minimalnej. W takiej sytuacji 50% wynagrodzenia (jednak nie więcej niż 50% pensji minimalnej) dofinansuje pracodawca FGŚP.**
- **Pracodawca może również obniżyć wymiar czasu o 20% jednak nie więcej niż do 0,5 etatu i skorzystać z 40% dofinansowania do wynagrodzenia (jednak w wysokości nie wyższej niż 40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia).**
- **Dofinansowanie nie przysługuje w odniesieniu do pracowników, których wynagrodzenie było wyższe niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.**
- **Dofinansowania przysługują pod warunkiem spełnienia kryterium spadku obrotów:**
 - **nie mniej niż o 15%, obliczonych jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku, w**

porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; lub

- **nie mniej niż o 25% obliczony jako stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku, w porównaniu do obrotów z miesiąca poprzedniego.**

Analiza:

- (i) Przedsiębiorca w rozumieniu, u którego wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19 może zwrócić się z wnioskiem o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy, o wypłatę ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych świadczeń na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy.
- (ii) Pracownikowi objętemu przestojem ekonomicznym pracodawca wypłaca wynagrodzenie obniżone nie więcej niż o 50%, nie niższe jednak niż w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy.
- (iii) Pracownikiem, jest osoba fizyczna, która zgodnie z przepisami polskiego prawa pozostaje z pracodawcą w stosunku pracy. Pracownikiem w rozumieniu tej regulacji są również osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę nakładczą lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo która wykonuje pracę zarobkową na podstawie innej niż stosunek pracy na rzecz pracodawcy będącego rolniczą spółdzielnią produkcyjną lub inną spółdzielnią zajmującą się produkcją rolną, jeżeli z tego tytułu podlega obowiązkowi ubezpieczeń: emerytalnemu i rentowemu, z wyjątkiem pomocy domowej zatrudnionej przez osobę fizyczną.
- (iv) Wynagrodzenie, jest dofinansowywane ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy.
- (v) Dofinansowanie nie przysługuje do wynagrodzeń pracowników, których wynagrodzenie uzyskane w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek, było wyższe niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku.
- (vi) Przedsiębiorca, może obniżyć wymiar czasu pracy o 20%, nie więcej niż do 0,5 etatu, z zastrzeżeniem, że wynagrodzenie nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę ustalone na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy. Wynagrodzenie w tym przypadku, jest dofinansowywane ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych do wysokości połowy wynagrodzenia, jednak nie więcej niż 40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku. Dofinansowanie nie przysługuje do wynagrodzeń pracowników, których wynagrodzenie uzyskane w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek, było wyższe niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie

przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku.

- (vii) Przez spadek obrotów rozumie się spadek sprzedaży towarów lub usług, w ujęciu ilościowym lub wartościowym w następujących wartościach:
- (A) nie mniej niż o 15%, obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego, lub
 - (B) nie mniej niż o 25% obliczony jako stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku, w porównaniu do obrotów z miesiąca poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku, gdy okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.
- (viii) Przedsiębiorca musi spełniać szereg wymogów, w tym nie może zalegać w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca trzeciego kwartału 2019 r.
- (ix) Warunki i tryb wykonywania pracy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy ustala się w porozumieniu zawierającym z organizacjami związkowymi reprezentatywnymi, zakładową organizacją związkową lub przedstawicielami pracowników.
- (x) Przy ustalaniu warunków i trybu wykonywania pracy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy nie stosuje przepisów Kodeksu pracy dotyczących wypowiedzeń zmieniających.
- (xi) Wskazane świadczenia oraz środki przysługują przez łączny okres 3 miesięcy od daty złożenia wniosku. Okres ten może zostać przedłużony przez Radę Ministrów, w zależności od rozwoju sytuacji w kraju.
- (xii) Przedsiębiorca, może otrzymać pomoc z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wyłącznie w przypadku, jeśli nie uzyskał pomocy w odniesieniu do tych samych pracowników w zakresie takich samych tytułów wypłat na rzecz ochrony miejsc pracy.
- (xiii) Rada Ministrów może, w celu przeciwdziałania skutkom gospodarczym COVID-19, w drodze rozporządzenia, przedłużyć powyższy okres 3 miesięcy, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz skutki nimi wywołane.

(b) Świadczenie postojowe

Podstawa prawna: art. 15zq, art. 15zr, art. 15zs, art. 15zu, art. 15zv, art. 15zw, art. 15zx, art. 15zy, art. 15zz, art. 15 z za Ustawy Zmiennej

Krótkie podsumowanie:

- **Osobom prowadzącym działalność gospodarczą bądź zatrudnionym na podstawie zlecenia, które mają przestój w działalności w związku z COVID-19 przysługuje świadczenie postojowe w wysokości 80% minimalnego wynagrodzenia.**

- **Świadczenie postojowe przysługuje pod dodatkowym warunkiem wykazania zmniejszenia przychodów z prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskanych w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe w wysokości o co najmniej 15% niższej od przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc.**
- **Świadczenia postojowe nie przysługują przedsiębiorcom, których przychód w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku przekroczył 300% przeciętnego wynagrodzenia brutto.**

Analiza:

- (i) Osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą lub wykonującą umowę agencyjną, umowę zlecenia, inną umowę o świadczenie usług podlegającą regulacjom dotyczącym umowy zlecenia albo umowy o dzieło, przysługuje świadczenie postojowe, jeżeli nie podlega ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu.
- (ii) Świadczenie postojowe przysługuje, gdy w następstwie wystąpienia COVID-19 doszło do przestoju w prowadzeniu działalności, odpowiednio przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą albo przez zleceniodawcę lub zamawiającego, z którymi została zawarta umowa cywilnoprawna.
- (iii) Przedsiębiorcy przysługuje świadczenie postojowe, jeżeli, rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej przed 1 lutego 2020 r. oraz:
 - (A) nie zawiesił prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej oraz jeżeli przychód z prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe był o co najmniej 15% niższy od przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc i nie był wyższy od 300% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej;
 - (B) zawiesił prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej po dniu 31 stycznia 2020 r. oraz przychód z prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie postojowe, nie był wyższy od 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r.

Wymogów powyższych nie stosuje się do osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą, do której mają zastosowanie przepisy dotyczące zryczałtowanego podatku dochodowego w formie karty podatkowej i która korzystała ze zwolnienia sprzedaży od podatku od towarów i usług na podstawie zwolnienia od podatku sprzedaż dokonywaną przez podatników, u których wartość sprzedaży nie przekroczyła łącznie w poprzednim roku podatkowym kwoty 200 000 lub jeżeli przekroczył tą kwotę, jednak przewidywana przez niego wartość sprzedaży nie przekroczy powyższej kwoty, w proporcji do okresu prowadzonej działalności gospodarczej w roku podatkowym. Jednakże w tym przypadku świadczenie postojowe przysługiwać będzie w wysokości 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę.

- (iv) Osobie wykonującej umowę cywilnoprawną przysługuje, jeżeli:
 - (A) umowa cywilnoprawna została zawarta nie później niż w dniu 1 lutego 2020 r.;

- (B) przychód z umowy cywilnoprawnej uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie postojowe, nie był wyższy od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku.
- (v) Świadczenie postojowe przysługuje w wysokości 80% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w 2020 r., jednakże, gdy suma dochodów z umów cywilnoprawnych uzyskana w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek, wynosi mniej niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia, świadczenie postojowe przysługuje w wysokości sumy wynagrodzeń z tytułu wskazanych umów.
- (vi) Osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą, do której mają zastosowanie przepisy dotyczące zryczałtowanego podatku dochodowego w formie karty podatkowej i która korzystała ze zwolnienia sprzedaży od podatku od towarów i usług na podstawie art. 113 ust. 1 i 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, świadczenie postojowe przysługuje w wysokości 50% kwoty
- (vii) W przypadku zbiegu praw do więcej niż jednego świadczenia postojowego przysługuje jedno świadczenie postojowe.
- (viii) Wnioski o świadczenie postojowe mogą być złożone do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych najpóźniej w terminie 3 miesięcy od miesiąca, w którym został zniesiony ogłoszony stan epidemii.
- (ix) Rada Ministrów może, w celu przeciwdziałania COVID-19, w drodze rozporządzenia, przyznać ponowną wypłatę świadczenia postojowego, dla osób, które otrzymały to świadczenie, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz skutki nimi wywołane.
- (c) **Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń**

Podstawa prawna: art. 15zzb Ustawy Zmiennej

Krótkie podsumowanie:

- **W przypadku większego spadku obrotów możliwe jest uzyskanie większych dofinansowań do wynagrodzenia, w drodze umowy zawartej ze starostą.**
- **Dofinansowanie przyznawane jest na 3 miesiące (Rada Ministrów może wydłużyć ten okres).**
- **Pomoc może zostać udzielona w zakresie w jakim koszty nie zostały zrefundowane z innych środków publicznych.**
- **W przypadku spadku obrotów o:**
 - **30% - dofinansowanie wynosi 50% minimalnego wynagrodzenia,**
 - **50% - dofinansowanie wynosi 70% minimalnego wynagrodzenia.**
 - **80% - dofinansowanie wynosi 90% minimalnego wynagrodzenia**

Analiza:

- (i) Na podstawie umowy ze starostą, przedsiębiorca może uzyskać dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników pozostających z pracodawcą w stosunku pracy, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę nakładczą lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo która wykonuje pracę

zarobkową na podstawie innej niż stosunek pracy na rzecz pracodawcy będącego rolniczą spółdzielnią produkcyjną lub inną spółdzielnią zajmującą się produkcją rolną, jeżeli z tego tytułu podlega obowiązkowi ubezpieczeń: emerytalnemu i rentowemu, z wyjątkiem pomocy domowej zatrudnionej przez osobę fizyczną.

- (ii) Przez spadek obrotów gospodarczych rozumie się zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług w ujęciu ilościowym lub wartościowym obliczone jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.
- (iii) Dofinansowanie, w przypadku spadku obrotów o:
 - (A) co najmniej 30% – może być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 50% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika;
 - (B) co najmniej 50% – może być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 70% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia, powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy, w odniesieniu do każdego pracownika;
 - (C) co najmniej 80% – może być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 90% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia, powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy, w odniesieniu do każdego pracownika.
- (iv) Dofinansowanie, może być przyznane od dnia złożenia wniosku, o którym mikro przedsiębiorcom, małym oraz średnim przedsiębiorcom na okres nie dłuższy niż 3 miesiące.
- (v) Rada Ministrów może, w celu przeciwdziałania COVID-19, w drodze rozporządzenia, przedłużyć okres dofinansowania, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz skutki nimi wywołane.
- (vi) Dofinansowanie jest wypłacane w okresach miesięcznych.
- (vii) Przedsiębiorca jest obowiązany do utrzymania w zatrudnieniu pracowników objętych umową przez okres dofinansowania oraz po zakończeniu dofinansowania, przez okres równy temu okresowi. W przeciwnym razie przedsiębiorca zwraca dofinansowanie bez odsetek, proporcjonalnie do okresu nieutrzymania w zatrudnieniu pracownika, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

(viii) Przedsiębiorca nie może otrzymać dofinansowania w części, w której te same koszty zostały albo zostaną sfinansowane z innych środków publicznych.

(d) Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców będących osobą fizyczną i niezatrudniających pracowników

Podstawa prawna: art. 15ztc Ustawy Zmiennej

Krótkie podsumowanie:

- **Starosta może przyznać dofinansowanie osobom prowadzącym jednoosobową działalność gospodarczą pod warunkiem spadku obrotów w okresie epidemii COVID-19.**
- **Dofinansowanie przyznawane jest na 3 miesiące (z opcją przedłużenia przez Radę Ministrów).**
- **Pomoc może zostać udzielona w zakresie w jakim koszty nie zostały zrefundowane z innych środków publicznych.**
- **Dofinansowanie zależne jest od spadku obrotów i wynosi:**
 - **50% minimalnego wynagrodzenia – w przypadku spadku obrotów o 30%;**
 - **70% minimalnego wynagrodzenia – w przypadku spadku obrotów o 50%;**
 - **90% minimalnego wynagrodzenia – w przypadku spadku obrotów o 80%;**

Analiza:

- (i) Starosta może, na podstawie zawartej umowy, przyznać przedsiębiorcy będącemu osobą fizyczną niezatrudniającemu pracowników, dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19.
- (ii) Dofinansowanie, w przypadku spadku obrotów o:
 - (A) co najmniej 30% – może być przyznane w wysokości 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie;
 - (B) co najmniej 50% – może być przyznane w wysokości 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie;
 - (C) co najmniej 80% – może być przyznane w wysokości 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie.
- (iii) Dofinansowanie przyznawane jest na okres nie dłuższy niż 3 miesiące i wypłacane w okresach miesięcznych.
- (iv) Rada Ministrów może, w celu przeciwdziałania COVID-19, w drodze rozporządzenia, przedłużyć okres dofinansowania, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz skutki nimi wywołane.
- (v) Przedsiębiorca jest obowiązany do prowadzenia działalności gospodarczej przez okres, na który przyznane zostało dofinansowanie.
- (vi) Dofinansowanie wykorzystanie niezgodnie z przeznaczeniem podlega zwrotowi, bez odsetek, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.
- (vii) Przedsiębiorca nie może otrzymać dofinansowania w części, w której te same koszty prowadzenia działalności gospodarczej zostały albo zostaną sfinansowane z innych środków publicznych.

- (viii) Wniosek o dofinansowanie przedsiębiorca składa do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia naboru przez dyrektora powiatowego urzędu pracy.

(e) Pożyczka dla mikroprzedsiębiorców

Podstawa prawna: Art. 15 zzd Ustawy Zmieniającej

Krótkie podsumowanie:

- **Mikroprzedsiębiorcy zatrudniający pracowników mogą dodatkowo ubiegać się o pożyczkę w wysokości 5 000 zł na dofinansowanie kosztów działalności;**
- **Pożyczka podlega umorzeniu w przypadku niezmnieszenia przez przedsiębiorcę stanu zatrudnienia w terminie 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki (w porównaniu do stanu z dnia 29 lutego 2020 r.);**

Analiza:

- (i) starosta może, na podstawie umowy, udzielić ze środków Funduszu Pracy jednorazowo pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy, który prowadził działalność gospodarczą przed dniem 1 marca 2020 r.
- (ii) Za mikroprzedsiębiorcę uważa się osobę, która przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniał łącznie następujące warunki:
- (A) Zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz
 - (B) Osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 2 milionów euro.
- (iii) Pożyczka może być udzielona do wysokości 5 000 zł.
- (iv) Oprocentowanie pożyczki jest stałe i wynosi w skali roku 0,05 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski.
- (v) Okres spłaty pożyczki nie może być dłuższy niż 12 miesięcy, z karencją w spłacie kapitału wraz z odsetkami przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki.
- (vi) Rada Ministrów może, w celu przeciwdziałania COVID-19, w drodze rozporządzenia, przedłużyć okres spłaty pożyczki, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz skutki nimi wywołane.
- (vii) Pożyczka wraz z odsetkami na wniosek mikroprzedsiębiorcy podlega umorzeniu, pod warunkiem, że mikroprzedsiębiorca ten przez okres 3 miesięcy od dnia jej udzielenia nie zmniejszy stanu zatrudnienia w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy w stosunku do stanu zatrudnienia na dzień 29 lutego 2020 r.
- (viii) Wniosek o pożyczkę mikroprzedsiębiorca składa do powiatowego urzędu pracy, właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, po ogłoszeniu naboru przez dyrektora powiatowego urzędu pracy. We wniosku o pożyczkę mikroprzedsiębiorca oświadcza o stanie zatrudnienia na dzień 29 lutego 2020 r. w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy.

4. Zmiany w zakresie praw i obowiązków pracodawcy

(a) Możliwość redukcji etatu w związku ze stanem epidemiologicznym

Podstawa prawna: ustawa o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników: art. 1, art. 8 ust. 1, art. 10 ust. 1. Kodeks pracy: art. 36 ust. 1, art. 41,

Krótkie podsumowanie:

- **Stan epidemii może być pośrednią przyczyną wypowiedzenia pracownikowi umowy o pracę w przypadku, gdy powoduje on likwidację stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych.**
- **W przypadku gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 20 osób zobowiązany będzie do wypłaty pracownikowi odprawy.**

Analiza:

- (i) Na podstawie dotychczasowych przepisów prawa pracodawca ma możliwość rozwiązać za wypowiedzeniem umowę o pracę z przyczyn niedotyczących pracownika.
- (ii) Przyczyna powinna być wskazana w oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy o pracę. Nie może być nią stan epidemiologiczny, ale skutki tego stanu, np. likwidacja stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych po stronie pracodawcy.
- (iii) W przypadku gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 20 pracowników, każde zwolnienie z przyczyn niedotyczących pracownika wiązać się będzie z koniecznością wypłaty pracownikowi odprawy pieniężnej w wysokości od jednomiesięcznego do trzymiesięcznego wynagrodzenia (w zależności od stażu pracy pracownika).
- (iv) W pewnych przypadkach konieczne będzie również przeprowadzenie procedury zwolnień grupowych.
- (v) Wybierając osoby, którym będzie wypowiedziany stosunek pracy, pracodawca powinien kierować się obiektywnymi, niedyskryminującymi kryteriami. Wypowiedzenie umowy o pracę powinno zawierać w takiej sytuacji uzasadnienie wyboru konkretnego pracownika do zwolnienia.
- (vi) Należy pamiętać, że pracownikowi nie można wypowiedzieć umowy w czasie usprawiedliwionej nieobecności pracownika w pracy (np. urlop bezpłatny, opieka nad dzieckiem).

(b) Zmiany dotyczące świadczenia pracy przez pracowników.

Podstawa prawna: art. 15 zf Ustawy Zmiennej

Krótkie podsumowanie:

- **Pracodawca – pod warunkiem spełnienia określonych warunków – może ograniczyć nieprzerwany odpoczynek dobowy z minimum 11 godzin do minimum 8 godzin lub tygodniowy z minimum 35 godzin do 32 godzin.**
- **Pracodawca może również zawrzeć porozumienie z pracownikami o stosowaniu mniej korzystnych warunków zatrudnienia od tych wskazanych w umowie o pracę na oznaczony czas.**

Analiza:

- (i) Pracodawca, u którego wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19 i który nie zalega w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca

trzeciego kwartału 2019 r., lub zawarł umowę z ZUS, otrzymał decyzję urzędu skarbowego w sprawie spłaty zadłużenia i terminowo opłata raty lub korzysta z odroczenia terminu płatności albo zaleganie z płatnością powyższych należności wynika z spadku obrotów gospodarczych w związku z COVID-19, a przedsiębiorca dołączył do wniosku o przyznanie świadczeń przedsiębiorcy i pełną spłatę zaległości w regulowaniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Pracy, wraz z kopią wniosku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o rozłożenie na raty należności z tytułu tych składek lub o odroczenie płatności tych składek, może:

- (A) Ograniczyć nieprzerwany odpoczynek dobowy z minimum 11 godzin do minimum 8 godzin. Pracownikowi będzie przysługiwać równoważny okres odpoczynku w wymiarze różnicy między 11 godzinami a liczbą godzin krótszego wykorzystanego przez pracownika okresu odpoczynku;
- (B) Ograniczyć nieprzerwany odpoczynek tygodniowy z minimum 35 godzin do 32 godzin, obejmującego minimum 8 godzin nieprzerwanego odpoczynku dobowego;
- (C) Zawrzeć porozumienie, na mocy którego zostanie wprowadzony równoważny system czasu pracy, w ramach którego dobowy wymiar czasu pracy może zostać przedłużony do 12 godzin w okresie nieprzekraczającym 12 godzin. Przedłużony wymiar czasu pracy w danym dniu powoduje skrócenie czasu pracy w dniach następnych lub powstanie nowych dni wolnych od pracy;
- (D) Zawrzeć porozumienie z pracownikami o stosowaniu mniej korzystnych warunków zatrudnienia od tych wskazanych w umowie o pracę na oznaczony czas.

(c) Zmiany dotyczące terminów

Podstawa prawna: art. 15zzf, art. 15zzg, art. 15zzh, art. 15zzi, art. 15zzj, art. 15zzk, art. 15zzl, art. 15zzm, art. 15zzn, art. 15zzo, art. 15zpz, art. 15zq, art. 15zr, art. 15 zzs, art.15ztt Ustawy Zmiennej

Krótkie podsumowanie:

- **Złożenie organowi podatkowemu zeznania podatkowego za 2019 r. oraz wpłacenie należnego podatku dochodowego od osób fizycznych do dnia 31 maja 2020 r. nie będzie rodzić negatywnych konsekwencji dla podatnika;**
- **Bieg szeregu terminów przewidzianych przepisami prawa cywilnego i administracyjnego oraz terminów procesowych nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na okres stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19.**

Analiza:

- (i) Na podstawie przepisów Ustawy, w przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia, może określić inne terminy wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji.
- (ii) Złożenie organowi podatkowemu zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) za 2019 r. oraz wpłacenie należnego podatku dochodowego od osób fizycznych po upływie terminu na jego złożenie, nie później jednak niż w terminie do dnia 31 maja 2020 r. jest równoznaczne ze

złożeniem przez podatnika podatku dochodowego od osób fizycznych zawiadomienia dot. czynnego żalu. W takim przypadku organ nie wszczyna postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, a wszczęte umarza.

- (iii) Nowa Ustawa przewiduje możliwość wstrzymania administracyjnego postępowania egzekucyjnego należności pieniężnych. Odpowiednie rozporządzenie może określać w szczególności zakres terytorialny wstrzymania tych postępowań oraz okres, na który następuje to wstrzymanie, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii w związku z COVID-19 oraz skutki nimi wywołane.
- (iv) W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 bieg terminów przewidzianych przepisami prawa cywilnego i administracyjnego:
 - (A) od zachowania których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed sądem lub organem oraz terminy do dokonania przez stronę czynności kształtujących prawa i obowiązki jej lub drugiej strony stosunku prawnego;
 - (B) zasiedzenia, przedawnienia i innych terminów, których niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wierzytelności wynikających ze stosunków cywilnoprawnych, a także popadnięcie w opóźnienie;
 - (C) zawitych, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony;
 - (D) do dokonania przez podmioty lub jednostki organizacyjne podlegające wpisowi do właściwego rejestru czynności, które powodują obowiązek zgłoszenia do tego rejestru, a także terminów na wykonanie przez te podmioty obowiązków wynikających z przepisów o ich ustroju;

nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres. We wskazanym okresie, nie biegnie również przedawnienie karalności czynu oraz przedawnienie wykonania kary w sprawach o przestępstwa, przestępstwa i wykroczenia skarbowe oraz w sprawach o wykroczenia.

- (v) W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID bieg terminów procesowych i sądowych w:
 - (A) postępowaniach sądowych, w tym sądownoadministracyjnych;
 - (B) postępowaniach egzekucyjnych;
 - (C) postępowaniach karnych;
 - (D) postępowaniach karnych skarbowych;
 - (E) postępowaniach w sprawach o wykroczenia;
 - (F) postępowaniach administracyjnych;
 - (G) postępowaniach i kontrolach prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa;
 - (H) kontrolach celno-skarbowych;

nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres.

Ponadto bieg terminu na milczące załatwienie sprawy, w innej sprawie, w której brak wyrażenia przez organ sprzeciwu, wydania decyzji, postanowienia albo innego rozstrzygnięcia uprawnia stronę lub uczestnika postępowania do podjęcia działania, dokonania czynności albo wpływa na zakres praw i obowiązków strony lub uczestnika postępowania, na wyrażenie przez organ stanowiska albo wydanie interpretacji indywidualnej,

z wyjątkiem interpretacji indywidualnej, o której mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na okres stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

(d) Odroczenie terminów spłaty należności pieniężnych z tytułu najmu, dzierżawy lub użytkowania

Podstawa prawna: art. 15 z zze Ustawy Zmienianej

Krótkie podsumowanie:

- **Należności z tytułu najmu, dzierżawy lub użytkowania od organu samorządowego, przypadające za okres stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, mogą być umarzone w całości albo w części lub ich spłata może być odraczana lub rozkładana na raty.**

Analiza:

- (i) Należności pieniężne mające charakter cywilnoprawny, przypadające Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez starostę wykonującego zadanie z zakresu administracji rządowej albo ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, z tytułu oddania nieruchomości w najem, dzierżawę lub użytkowanie, przypadające za okres stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, mogą być umarzone w całości albo w części lub ich spłata może być odraczana lub rozkładana na raty przez starostę lub prezydenta miasta na prawach powiatu, wykonujących zadania z zakresu administracji rządowej, bez zgody wojewody.
- (ii) Starosta lub prezydent miasta na prawach powiatu wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej bez zgody wojewody może odstąpić od dochodzenia należności, na wniosek podmiotu, którego płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.

(e) Zawieszenie obowiązków dot. okresowych badań lekarskich w przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii

Podstawa prawna: Art. 12a Ustawy Zmienianej

Krótkie podsumowanie:

- **Istotnym ograniczeniem uległ obowiązek podlegania okresowym badaniom lekarskim, w tym badań dotyczących kierowców.**
- **Okresowe badania lekarskie będą musiały być wykonane w okresie nie dłuższym niż 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19.**

Analiza:

- (i) Pracownik nie będzie podlegał okresowym badaniom lekarskim.
- (ii) Pracodawca zatrudniający pracowników w warunkach narażenia na działanie substancji i czynników rakotwórczych lub pyłów zwłókniających nie będzie obowiązany zapewnić tym pracownikom okresowych badań lekarskich zarówno po zaprzestaniu pracy w kontakcie z tymi substancjami, czynnikami lub pyłami, jak i po rozwiązaniu stosunku pracy, jeżeli zainteresowana osoba zgłosi wniosek o objęcie takimi badaniami.
- (iii) Kierowca wykonujący przewóz drogowy nie będzie podlegał badaniom lekarskim przeprowadzanym w celu stwierdzenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy oraz badaniom psychologicznym przeprowadzanym w celu

stwierdzenia istnienia lub braku przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy.

- (iv) Po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego, w przypadku, gdy nie zostanie ogłoszony stan epidemii albo po odwołaniu stanu epidemii, pracodawca i pracownik są obowiązani niezwłocznie podjąć wykonywanie zawieszonych obowiązków, o których mowa powyżej, i wykonać je w okresie nie dłuższym niż 60 dni od dnia odwołania danego stanu.
- (v) W przypadku braku dostępności do lekarza uprawnionego do przeprowadzenia badania wstępnego lub kontrolnego, badanie takie może przeprowadzić i wydać odpowiednie orzeczenie lekarskie inny lekarz. Orzeczenie lekarskie wydane przez innego lekarza traci moc po upływie 30 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego, w przypadku, gdy nie zostanie ogłoszony stan epidemii albo od dnia odwołania stanu epidemii.

(f) Odstąpienie od umowy w ramach imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych

Podstawa prawna: art. 15k Ustawy Zmiennej

Krótkie podsumowanie:

- **Podróżny może odstąpić od umowy o udział w imprezie turystycznej lub umowa ta może zostać rozwiązana, przy czym skutek następuje z mocy prawa po upływie 180 dni od dnia odpowiedniego powiadomienia.**
- **Odstąpienie jest niemożliwe, jeżeli podróżny zgodził się na otrzymanie vouchera do realizacji na poczet przyszłych imprez turystycznych.**

Analiza:

- (i) Odstąpienie od umowy w przypadku wystąpienia nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności lub rozwiązanie przez organizatora turystyki umowy o udział w imprezie turystycznej w trybie określonym w art. 47 ust. 5 pkt 2 tej ustawy, które to odstąpienie od umowy lub rozwiązanie umowy pozostaje w bezpośrednim związku z wybuchem epidemii wirusa SARS-CoV-2, jest skuteczne z mocy prawa po upływie 180 dni od dnia powiadomienia przez podróżnego o odstąpieniu lub powiadomienia o rozwiązaniu przez organizatora turystyki.
- (ii) Powyższe odstąpienie od umowy bądź jej rozwiązanie, nie jest skuteczne w przypadku wyrażenia przez podróżnego zgody na otrzymanie w zamian od organizatora turystyki vouchera do realizacji na poczet przyszłych imprez turystycznych w ciągu roku od dnia, w którym miała się odbyć impreza turystyczna.
- (iii) Wartość vouchera nie może być niższa niż kwota wpłacona na poczet realizacji dotychczasowej umowy o imprezę turystyczną.

(g) Zmiany dotyczące najmu wielkopowierzchniowego

Podstawa prawna: art. 15ze Ustawy Zmiennej

Krótkie podsumowanie:

- **Wysokość czynszu najmu za ten okres ulega obniżeniu o 90% w stosunku do czynszu przysługującego wynajmującemu na podstawie umowy, chyba że umowa przewiduje korzystniejsze dla najemcy obniżenie czynszu.**
- **Najemca zostaje również zwolniony z odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemiologicznego lub stanu epidemii.**

Analiza:

- (i) W przypadku gdy działalność najemcy powierzchni w obiekcie handlowym o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii została zakazana lub ograniczona na podstawie przepisów prawa, a najemca działalności tej nie prowadzi, wysokość czynszu najmu za ten okres ulega obniżeniu o 90% w stosunku do czynszu przysługującego wynajmującemu na podstawie umowy, chyba że umowa przewiduje korzystniejsze dla najemcy obniżenie czynszu.
- (ii) Najemca zostaje również zwolniony z odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemiologicznego lub stanu epidemii, jeśli niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy było wynikiem zakazu lub ograniczenia działalności najemcy powierzchni w obiekcie handlowym o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² wydanych na podstawie przepisów prawa, a najemca działalności tej nie prowadził w okresie objętym zakazem lub ograniczeniem.
- (iii) W szczególny okolicznościach, jeżeli wymagają tego względy słuszności, sąd może po rozważeniu interesów stron, zgodnie z zasadami współzycia społecznego, inaczej oznaczyć wysokość powyższych kwot.

(h) Pomoc Banku Gospodarstwa Krajowego

Podstawa prawna: art. 15 zzzd Ustawy Zmienianej

Krótkie podsumowanie:

- **Bank Gospodarstwa Krajowego może udzielać poręczeń i gwarancji spłaty kredytów zaciągniętych przez przedsiębiorców z przeznaczeniem na zapewnienie płynności finansowej.**

Analiza:

- (i) W związku ze skutkami COVID-19 Bank Gospodarstwa Krajowego może udzielać, we własnym imieniu i na własny rachunek, poręczeń i gwarancji spłaty kredytów zaciągniętych przez przedsiębiorców, z wyłączeniem mikroprzedsiębiorców oraz małych przedsiębiorców, z przeznaczeniem na zapewnienie płynności finansowej.
- (ii) Poręczenie lub gwarancja mogą stanowić pomoc publiczną.
- (iii) Poręczenie lub gwarancja obejmują nie więcej niż 80% pozostającej do spłaty kwoty kredytu objętego poręczeniem lub gwarancją.

(i) Zmiany dot. umów z klientami w branżach kulturalnych, hotelarskich, rozrywkowych, rekreacyjnych i sportowych

Podstawa prawna: art. 15zp Ustawy Zmienianej

Krótkie podsumowanie:

- **Przedsiębiorca prowadzący m.in. działalność hotelarską, kulturalną, rozrywkową, w przypadku rozwiązania umowy z klientem jest zobowiązany zwrócić wpłacone mu przez klienta środki w terminie 180 dni od dnia skutecznego rozwiązania umowy.**

Analiza:

- (i) Przedsiębiorca prowadzący działalność związaną z organizacją wystaw i kongresów lub działalnością hotelarską, kulturalną, rozrywkową, rekreacyjną i sportową lub organizujący wystawy tematyczne lub imprezy plenerowe w przypadku rozwiązania umowy z klientem, które to rozwiązanie umowy pozostaje w bezpośrednim związku z wybuchem epidemii wirusa SARS-CoV-2, jest zobowiązany zwrócić wpłacone mu przez klienta środki w terminie 180 dni od dnia skutecznego rozwiązania umowy.

- (ii) W zamian za zwrot wpłacony środków, klient może się zgodzić na otrzymanie od przedsiębiorcy vouchera do realizacji na poczet przyszłych wydarzeń w obszarze działalności przedsiębiorcy w ciągu roku od dnia, w którym miało odbyć się dane wydarzenie, za które klient wniósł zapłatę. Wartość vouchera nie może być niższa niż kwota wpłacona na poczet realizacji dotychczasowej umowy przez klienta.

(2) Ogólne postanowienia Ustawy i Ustawy Zmiennej

1. **Możliwość wydania poleceń podlegających natychmiastowemu wykonaniu**

Podstawa prawna: art. 11 i nast. Ustawy Zmiennej

Krótkie podsumowanie:

- **Przedsiębiorca może otrzymać do wykonania polecenie na podstawie umowy zawartej z przedsiębiorcą przez właściwego wojewodę.**
- **Decyzje w zakresie takich poleceń nie wymagają uzasadnienia i mają rygor natychmiastowej wykonalności.**
- **Wojewoda może zmienić lub wyłączyć wymagania dotyczące selektywnego zbierania odpadów komunalnych.**

Analiza:

- Istnieje możliwość, że przedsiębiorca otrzyma do wykonania polecenie na podstawie umowy zawartej z przedsiębiorcą przez właściwego wojewodę, które będzie finansowane ze środków budżetu państwa.
- Decyzje w zakresie takich poleceń nie wymagają uzasadnienia i mają rygor natychmiastowej wykonalności.
- Ustawa nie wprowadza żadnych regulacji w jaki sposób miałyby zostać ustalana cena za realizację takich kontraktów, w szczególności Ustawa nie zapewnia realizacji zysków, a nawet pokrycia kosztów przy realizacji takich przedsięwzięć, co więcej koszty przygotowania realizacji zleconego działania, określone wydatkami planistycznymi zostały ustawą przerzucone w całości na przedsiębiorców.
- W stanie zagrożenia epidemicznego o charakterze i rozmiarach przekraczających możliwość działania właściwych organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego, Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia określić zagrożony obszar oraz rodzaj stosowanych rozwiązań, do których zalicza się:
 - czasowe ograniczenie określonych działalności przedsiębiorców;
 - czasową reglamentację zaopatrzenia w określone rodzaje artykułów;
 - czasowe ograniczenie korzystania z lokali lub terenów.
- Istnieje możliwość wprowadzenia cen maksymalnych na niektóre produkty (dotyczy to wyrobów medycznych, produktów leczniczych i produktów specjalnego przeznaczenia spożywczego).
- Istnieje możliwość wyłączenia trybu zamówień publicznych w przypadku stwierdzenia, że dane zamówienie towaru lub usługi związane jest z przeciwdziałaniem COVID-19.
- W przypadku braku na obszarze województwa technicznych i organizacyjnych możliwości unieszkodliwiania, zgodnie z obowiązującymi przepisami, odpadów medycznych o właściwościach zakaźnych wytworzonych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, wojewoda może wydać, w drodze decyzji administracyjnej, polecenie dotyczące gospodarowania tymi odpadami przedsiębiorcom posiadającym stosowne możliwości techniczne i organizacyjne do jego realizacji. Polecenie podlega natychmiastowemu wykonaniu z chwilą jego doręczenia lub ogłoszenia oraz nie wymaga uzasadnienia.
- Wojewoda może, w drodze zarządzenia, zmienić lub wyłączyć wymagania dotyczące selektywnego zbierania odpadów komunalnych, określone w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie.
- W zarządzeniu, o którym mowa powyżej, wojewoda może także, na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, zmienić częstotliwość odbierania odpadów

komunalnych oraz sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, określone w uchwałach rady gminy.

2. **Możliwość wprowadzenia maksymalnych marż**

Podstawa prawna: art. 8a oraz art. 8b Ustawy Zmiennej

Krótkie podsumowanie:

- **Istnieje możliwość ustalenia maksymalnych cen lub marż hurtowych i detalicznych stosowanych w sprzedaży towarów lub usług.**

Analiza:

- (a) Minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia oraz ministrem właściwym do spraw rolnictwa i rozwoju wsi może, w drodze rozporządzenia, ustalić maksymalne ceny lub maksymalne marże hurtowe i detaliczne stosowane w sprzedaży towarów lub usług mających istotne znaczenie dla ochrony zdrowia lub bezpieczeństwa ludzi lub kosztów utrzymania gospodarstw domowych.
- (b) Stosowanie w obrocie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cen lub marż wyższych niż maksymalne ceny lub marże ustalone zgodnie z powyższym jest zakazane.

3. **Zmiany obejmujące koszty kredytu konsumenckiego**

Podstawa prawna: art. 8d oraz art. 8e Ustawy Zmiennej

Krótkie podsumowanie:

- **Ustalona została możliwość obciążania w ramach kredytu konsumenckiego dodatkowymi pozaodsetkowymi kosztami.**

Analiza:

- (a) Zgodnie z pierwotną ustawą, został wprowadzony sposób obliczania maksymalnych pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego, który uzależniony jest od całkowitej kwoty kredytu, okresu spłaty wyrażonego w dniach, liczbę dni w roku.
- (b) W przypadku udzielenia przez kredytodawcę lub podmiot z nim powiązany konsumentowi, który nie dokonał pełnej spłaty kredytu, kolejnych kredytów w okresie 120 dni od dnia wypłaty pierwszego z kredytów:
 - (i) całkowitą kwotę kredytu, dla celów ustalenia maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu, stanowi kwota pierwszego z kredytów;
 - (ii) pozaodsetkowe koszty kredytu obejmują sumę pozaodsetkowych kosztów wszystkich kredytów udzielonych w tym okresie.

4. **Zmiany dotyczące zakazu handlu w niedziele**

Podstawa prawna: art. 15i Ustawy Zmiennej

Krótkie podsumowanie:

- **Wyłączony został zakaz podejmowania określonych czynności związanych z handlem.**

Analiza:

- (a) W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz w okresie 30 dni następujących po ich odwołaniu zakaz handlu, nie obowiązuje w niedziele w zakresie wykonywania czynności związanych z handlem,

polegających na rozładowywaniu, przyjmowaniu i ekspozycji towarów pierwszej potrzeby oraz powierzania pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania takich czynności.

- (b) Zwolnienie to nie dotyczy niedziel, w które przypada święto określone w ustawie.

5. Ochrona lokatorów

Podstawa prawna: art. 15zuz Ustawy Zmiennej

Krótkie podsumowanie:

- **Wstrzymano wykonanie tytułów wykonawczych nakazujących opróżnienie lokalu mieszkalnego.**

Analiza:

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 nie wykonuje się tytułów wykonawczych nakazujących opróżnienie lokalu mieszkalnego.

6. Zmiany dot. umów najmu lokali

Podstawa prawna: Art. 31s, art. 31t oraz art. 31u Ustawy Zmiennej

Krótkie podsumowanie:

- **Przedłużono okres obowiązywania umowy najmu lokalu na podstawie oświadczenia woli najemcy do dnia 30 czerwca 2020 r.**
- **Przedłużono okres wypowiedzenia dla umów najmu lokalu mieszkalnego, dla których nastąpiło wypowiedzenie, do dnia 30 czerwca 2020 r.**
- **Wprowadzono zakaz wypowiedzania najemcy umów najmu lub zmiany wysokości czynszu.**

Analiza:

- (a) W przypadku gdy czas obowiązywania umowy najmu lokalu zawartej przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw upływa po tym dniu, a przed dniem 30 czerwca 2020 r., umowa ta ulega przedłużeniu do dnia 30 czerwca 2020 r., na warunkach dotychczasowych. Przedłużenie umowy następuje na podstawie oświadczenia woli najemcy.
- (b) Oświadczenie woli o przedłużeniu umowy najmu lokalu do dnia 30 czerwca 2020 r., na warunkach dotychczasowych, najemca składa wynajmującemu lokal najpóźniej w dniu upływu czasu obowiązywania tej umowy.
- (c) Powyższe zasady nie mają zastosowania, do:
- (i) najemcy, który w czasie co najmniej 6 miesięcy obowiązywania umowy najmu lokalu poprzedzających dzień wejścia w życie ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw albo przez cały czas obowiązywania umowy najmu lokalu poprzedzający dzień wejścia w życie tej ustawy, jeżeli umowa ta obowiązywała przez czas krótszy niż 6 miesięcy poprzedzających dzień wejścia w życie niniejszej ustawy, był w zwłoce z zapłatą;
 - (ii) czynszu;
 - (iii) innych niż czynsz opłat za używanie lokalu;

- (iv) opłat niezależnych od wynajmującego lokal a przez niego pobieranych za co najmniej jeden okres rozliczeniowy, jeżeli łączna wartość tych zaległych należności przekroczyła kwotę czynszu należnego za jeden miesiąc lub
 - (v) jeżeli w czasie obowiązywania umowy najmu lokalu najemca używał tego lokalu w sposób sprzeczny z tą umową lub niezgodnie z przeznaczeniem tego lokalu lub zaniedbywał obowiązki, dopuszczając do powstania w tym lokalu szkód, lub
 - (vi) jeżeli w czasie obowiązywania umowy najmu lokalu najemca wynajął, podnajął albo oddał do bezpłatnego używania ten lokal lub jego część bez wymaganej pisemnej zgody wynajmującego, lub
 - (vii) do najemcy lokalu mieszkalnego, któremu przysługuje tytuł prawny do innego lokalu mieszkalnego położonego w tej samej lub pobliskiej miejscowości, jeżeli lokal ten spełnia warunki przewidziane dla lokalu zamiennego, chyba że najemca nie może z przyczyn od niego niezależnych używać tego lokalu.
- (d) Do dnia 30 czerwca 2020 r. nie wypowiedzi się najemcy umowy najmu lub wysokości czynszu. Zasada ta doznaje szeregu wyjątków.
 - (e) W przypadku gdy wypowiedzenie umowy najmu lokalu mieszkalnego przez wynajmującego lub wypowiedzenie przez niego wysokości czynszu w takim lokalu nastąpiło przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, a termin tego wypowiedzenia upływa po tym dniu, a przed dniem 30 czerwca 2020 r., termin wypowiedzenia ulega przedłużeniu do dnia 30 czerwca 2020 r. Przedłużenie terminu wypowiedzenia następuje na podstawie oświadczenia woli najemcy.
 - (f) Oświadczenie woli o przedłużeniu terminu wypowiedzenia umowy najmu lokalu mieszkalnego lub o przedłużeniu terminu wypowiedzenia wysokości czynszu do dnia 30 czerwca 2020 r. najemca składa wynajmującemu lokal najpóźniej w dniu upływu tego terminu.
 - (g) Od powyższych regulacji istnieje szereg wyjątków.